

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Corpus Doctrinae Christianae

Melanchthon, Philipp

Lipsiae, 1572

VD16 M 2890

XXV. An credant Sanctos, qui in caelo uiuunt, honorandos, & inuocandos, & ab eis auxilium & intercessionem petendam esse?

urn:nbn:de:hbz:466:1-36094

ARTICVLVS XXV.

AN CREDANT SANCTOS, QVI IN COELO
viuunt, honorandos esse & inuocandos, & ab eis auxilium &
intercessionem petendam esse?

RESPONDEO primum de inuocatione, postea de honore.
Affirmo omnes inuocationes, quæ sunt ad res quæ non cernuntur,
quæ non sunt Deus, esse impias & damnatas. Hæc asseueratio con-
firmatur illo dicto: Dominum Deum tuum adorabis, & ipsi soli ser-
uies. Confirmatur etiam hoc argumento: Inuocatio tribuit omnipo-
tentiam illi quod inuocatur, quia oportet inuocatum absentem vi-
dere motus cordis. Solus Deus est scrutator cordium. Igitur solus
Deus inuocandus est.

ITAQUE de inuocatione hominum
mortuorum, etiam si uiuunt in celo, sentiendum est idem, quod de
inuocatione statuarum, de qua dicitur: Fugite idola, quia sancti ho-
mines non sunt scrutatores cordium. Nec dubium est, hanc tetram
consuetudinem inuocandi homines mortuos ab Ethnicis exemplis
ortam esse, quæ multipliciter abducit homines à Deo, & à vera inuo-
catione. Sæpe dixit Lutherus: Cum multæ sint causæ, propter quas
execranda est inuocatio hominum mortuorum, hanc inter ceteras
sæpe cogitandam esse, quod ea consuetudine obscuratum sit testi-
monium de diuinitate Christi. Propheta affirmant Messiam inuo-
candum esse, ergo testantur esse omnipotentem, sicut & Iacob inuo-
cat Christum: Benedicat Deus, &c. Angelus qui liberauit me ab om-
nibus malis. Id argumentum obruitur tetra consuetudine inuocan-
di homines mortuos.

CONSIDERETVR autem impu-
dentia scriptorum Bauarici articuli. Iubent peti non solum inter-
cessionem, sed etiam auxilium, Alij uerecundiores, qui defendunt
illas inuocationes, tantum iubent petere intercessionem. Illi iubent
etiam petere auxilium, ut confirmet multa ingentia scelera. Vo-
lunt hominibus tribui opera propria omnipotentis Dei, quod libe-
rent à morte, à morbis, à potestate Diaboli, quod dent diuitias & fe-
lices euentus in omnibus negotijs. His petitionibus auxilij omnibus
opponantur perspicua testimonia, quæ præcipiunt à solo Deo pete-
re auxilium, fiducia mediatoris Christi, iuxta dictum: Quicquid pe-
tieritis Patrem in nomine meo, dabit uobis. Olex 13. Ego Dominus
Deus tuus, qui eduxi te ex terra Aegypti, Deum præter me nescias,
& saluator non est præter me. Item O mors, ero mors tua, o infer-
ne, ero pestis tua. Psal. 49. Inuoca me in die tribulationis, & eripiam
te, & honorificabis me. Iesa. 43. Ego ego Dominus, & non est præter
me saluator. Et filius dicit: Ego vitam æternam do eis. Item de benefi-

ficijs corporalibus, Deut. 20. Ipse est vita tua, & longitudo dierum. Item: Nisi Dominus edificauerit domum, &c. Osee 2. Benedixit, quod ego frumentum ei dederim, ideo rursus auferam frumentum meum. Prouerb. 10. Benedictio domini diuites facit. **H**is & similibus testimonijs confirmati, sciamus bona aeterna & corporalia Dei beneficia esse, & contumelia Deum affici, cum creaturis tribuitur omnipotentia. Alij minus impudenter non auxilium, sed intercessionem petendam esse ab hominibus, qui uiuunt in Ecclesia caelesti, dicunt. Sed sciamus ab aeterno Patre unicum intercessorem in arcano consilio diuinitatis constitutum esse, scilicet, Dominum nostrum Iesum Christum. 1. Timoth. 2. Unus mediator Dei & hominum homo Christus Iesus. Item: Quicquid petieritis in nomine meo, dabit uobis. Roman. 8. Qui & interpellat pro nobis. Et Ebrzos 7. Semper uiuens ut interpellat pro eis.

SCIENTIUM est autem, haec duo in officio mediatoris contineri: & intercessionem & applicationem meritorum ipsius, propter qua petit nos recipi, & gemitus nostros audiri. Discernit igitur uera Ecclesia suam inuocationem ab omnium gentium inuocatione, quod & uerum Deum alloquitur patefactum misso filio & dato Euangelio. Et accedit fiducia mediatoris, qui est Dominus noster Iesus Christus, crucifixus pro nobis & resuscitatus, & interpellans pro nobis, propter cuius merita & interpellationem sciamus certo nos recipi & exaudiri, nec inuocationem nostram inane murmur esse. Ideo uetus Ecclesia in precationibus semper addidit: Per Dominum nostrum Iesum Christum. Et ualde prodest, commonefactionis causa habere formam precationis plenius scriptam, qua discernatur inuocatio Christiana ab Ethnicis.

DETESTANDVS est etiam Canisus, qui ut stiliat inuocationes hominum mortuorum, negat Christum nunc pro nobis interpellare, cum manifeste scriptum sit ad Hebrzos: Semper uiuens, ut interpellat pro eis. Et passim extant pia dicta ueterum scriptorum in hanc sententiam, ut Cyprianus in precatione ante supplicium pag. 507. inquit: Ego in tuo nomine peto, ut tu a Patre petas, ut detur mihi. Et Euseb. lib. 10. histor. Ecclesi. pag. 111. in graeco codice: Magnus uniuersae Ecclesiae pontifex ipse Iesus, unigenitus Dei, bene fragrantem odorem, & incruentus & incorporeas hostias precum ab omnibus laeto uultu & supinis manibus accipiens, caelesti Patri & Deo omnium creaturarum, offert, primus ipse adorans, & solus Patri dignum tribuens honorem: deinde omnibus nobis placatum manere & propitium semper precans. Et apud Augustinum dicitur: Stat filius ad deprecandum pro nobis, & sedet ad iudicandum.

INUOCATIO absentium per sese tribuit omnipotentiam illis, qui inuocantur, quia testatur illos cernere motus cordium in omnibus

bus vbiq̄ue terrarum. Ideoque inuocatio est honos, qui tantum Deo tribuendus est, & cum Prophetæ docent inuocandum esse Messiam, testantur Deum ac omnipotentem esse. Deinde petitio auxilij etiam tantum ad Deum facienda est. Quia dare vitam, tollere mortus, dare res nascentes, hæc & similia sunt etiam opera omnipotentis Dei. Tertio, nec honos mediatoris, & intercessoris in vllam personam transferendus est, præter Christum. Quarto, nullus cultus in Ecclesia inuehendus est sine testimonio verbi Dei, iuxta dictum: Frustra colunt me mandatis hominum. Ex his causis manifestissimum est, damnandas esse inuocationes, quæ fiunt ad creaturas. Et cum tales inuocationes sint manifesti cultus idolorum, non solum in ministerio Euangelij damnandæ sunt voce doctrinæ, sed etiam à magistratibus politicis prohibendæ sunt, & statuz ad quas fiunt concursus, aut etiam inuocationes, delendæ sunt, ut in primo præcepto dicitur: Non facias tibi sculptile. Et Deut. 12. Confringite statuas. Hæc præcepta recte intellecta non tantum sunt ceremonialia, sed etiam moralia, quia certissimum est magistratum debere blasphemos & magos punire, & vt delet magica instrumenta, ita etiam falsæ inuocationis instrumenta auferat. Fiant autem hæc ordine per magistratus, non seditiosis tumultibus. CVM autem in inuocatione hominum mortuorum & statuarum, Pontificij manifestos cultus idolorum exerceant, & multa habeant exempla similia turpitudinis Ethnicæ, sciamus & hanc causam necessariam esse, cur ab eis se iuncti simus, uidelicet, ut fugiamus cultus idolorum, sicut sæpe præceptum est 2. Corinth. 6. Nolite distrahi in diuersum iugum cum gentibus. Excogitarunt Pontificij adeo futilia sophismata ad defensionem huius impij quæstus, vt non sit opus longa refutatione. Asingunt interpretationem alienissimam dicto in Genesi. cap. 48. Legit noster interpres, Inuocetur super eos nomen meum, & nomina patrum meorum Abraham & Isaac. Ibi nequaquam loquitur Iacob de precatone facienda ad sese, & ad Abraham, & ad Isaac, sed de nominandis his nepotibus nomine patrum, quæ nominatio testatur eos esse hæredes promissionum, quæ patribus factæ sunt. Hæc est natia sententia, ut omnes norunt, quibus linguæ Hebrææ phrasim nota est. Nec vero tantum abijciamus impiam consuetudinem inuocandi homines mortuos, sed etiam discamus, & serio exerceamus veram inuocationem, quæ sit ad verum Deum patefactum in Ecclesia misso filio & dato Euangelio. Et fiat inuocatio mentione & fiducia filij, & in ipsa precatone cogitatio nostra seiungat veram inuocationem ab Ethnica, Turcica, & omnium impiorum inuocationibus. Recte cogitemus de essentia & voluntate Dei, & recordemur capita doctrinæ, quæ de vera inuocatione sæpe recitantur, nosque confirmemus

mus cogitatione verbi diuini, & fide accedamus ad Deum, petamus & expectemus necessaria, sicut dulcissime dicitur Ephes. 3. Per hunc audacter accedimus in fiducia per fidem eius. Ebraeos 4. Habentes talem summum sacerdotem accedamus cum fiducia ad thronum gratiæ, & accipiamus misericordiam & gratiam. Talem inuocationem scimus summum cultum & proprium esse Ecclesiæ Dei. Denique & præcepta & promissiones sæpe recordemur, vt, Petite, & accipietis. Oportet semper orare, & non defatigari. Et in Siracide: Non sis pusillanimis in precatione tua, id est, multa & magna petito, nec indignitate tua, nec dubitatione deterrearis à petendo.

A L T E R A . P A R S Bavarici articuli insidiosè interrogat de honore sanctorum. Ipsi enim honorem intelligunt inuocationem, cum longe aliud sit honos, qui sanctis tribuendus est, videlicet, meritio ipsorum in Ecclesia propter sex causas, quarum prima est: Vt perpetua historia Ecclesiæ aspiciatur. Secunda, vt testimonia doctrina, de ministerio docendi & de Ecclesia considerentur. Sunt enim edita miracula, factæ mirandæ vocationes, illustrata doctrina propter vniuersam Ecclesiam. Tertia, vt Deus celebretur, & gratiæ agantur, quod se patefecit, tradidit doctrinam, ostendit presentiam suam in Ecclesia.

Quarta, ut exempla confirmemus fidem nostram, cum scimus ipsos exauditos & adiutos esse, ut in Psal. 33. dicitur: Ille pauper clamauit ad Dominum, & Dominus exaudivit eum. Igitur accedite.

Quinta, vt pro vocatione singulorum exempla imitemur. Sexta, vt ipsi etiam laudentur, quod donis **D E I** bene vsi sunt.

N E C E S S E est enim nosse vniuersam historiam Ecclesiæ, quantum sciri potest, & conferre consensum expressum in scriptis Prophetis, Apostolicis, Symbolis & scriptoribus vetustis ac purioribus, & discernere verum genus doctrinæ proprium Ecclesiæ ab omnium temporum mendacijs & imposturis. Et cum cernis, quæ sit vera Ecclesia, Deo gratiæ agantur, quod se clementer patefecit, & semper æternum aliquem cœtum colligit, in qua consideratione læteris, sciens esse aliquam veram Ecclesiam, iuxta articulum Symboli: Credo esse Ecclesiam catholicam, & amplectentem idem doctrinæ genus membrum esse veræ Ecclesiæ, accipi & exaudiri à Deo, & esse hæredem mirandæ societatis & lætitiæ consuetudinis cum Deo & cœlesti Ecclesia. Imiteris etiam certamina, inuocationem & alias virtutes sanctorum, qui ornati sunt testimonijs diuinis, vt si de Davide dicas, ordine eas per singulos articulos Symboli: & consideres, quæ tradiderit testimonia illustrata de filio Dei, & adiungas vetustiora & sequentia in vera Ecclesia sententias. Postea aspice testimonia, quæ Deus Davidi tribuit in singularibus victorijs, quæ ostendunt huius viri doctrinæ credendum esse.

esse. Occurret in eius historia & doctrina de recipiendis lapsis. Ita adiungas similia exempla, conuersionem Aaronis, Manasse, Petri & aliorum, & accommodes ad dicta Euangelij, quæ affirmant recipi lapsos, vt Dominus inquit: Septuagies septies remitte. Sunt enim exempla ad regulas accommodanda. Hac integra consideratione fidem confirmes, nec de vno homine dici vtiliter potest, nisi & symbola & ornamentum temporum Ecclesiam intuearis.

Hæc commemoratio utilis est, & gloriam Dei illustrat, deinde ornat ipsos quoque, qui sunt domicilia Dei, & testes de eo, & sunt ornati ingentibus virtutibus, quæ etiam sunt testimonia de Deo, & de præsentia Dei in Ecclesia.

ARTICVLVS XXVI.

AN CREDANT ANIMAS HOMINVM
qui decesserunt antequam satisfactionem integram præ-
stituerunt, & antequam integre purgati fuerunt, cru-
ciari in igne purgatorio, & an eis opulentur
preces, eleemosynæ & oblationes, quæ
pro eis in Ecclesia fiunt?

In hoc articulo impudenter ostendunt inquisitores illi, se cu-
linis & veneri suo patrocinari. Defendunt purgatorium, ne lucra,
quæ habent ex inferijs funebribus amittant, & multo verius pro fo-
cis dimicant, quam pro aris.

Videtur archetypum orationis, quam Græci legati exhibuerunt Cardinali Cusano in Synodo Basiliensi de purgatorio, in qua narrant veteres suos scriptores nullam facere mentionem purgatorij, & Chrysostomi interpretationem recitant de dicto Pauli ad Corinth. vbi inquit: Ipse autem saluus erit sic quasi per ignem, id est, in tentationibus euanescent opiniones, quæ sine verbo Dei receptæ fuerant, & quasi incendio tentationum conflagrabit. Tunc enim necesse est quæri veras consolationes in verbo Dei. August. in Enchiridio ita loquitur, vt dubitationem suam significet: Incredibile non est esse ignem purgatorium, & quæri potest, & latere nonnullos, &c.

POSTEA Gregorij spectris confirmata est opinio non solum purgatorij, sed etiam liberandarum animarum per sacrificia. His spectris opponendum est mandatum Deut. 10. Non quæras veritatem à mortuis, omnia enim hæc abominatur Dominus. Mouit etiam multos narratio in 2. Maccabæorum cap. 12, vbi dicitur: Duo millia drachmarum missa esse Hierosolymam, ut pro mortuis sacrificia ferent, & grata sicut sacrificiis mentio drachmarum. Etsi liber 2. Maccabæorum apocryphus est, ideoque hoc testimonium aliqui rejiciunt, tamen fieri potest, ut acciderint